

جلد  
نهم

# درسنامه قاکتیک‌ها و ترکیب‌های شطرنج

سرگئی ایواشچنکو



به کوشش: ابوالقاسم نجیب

بِنَامِ خُدَاؤْنَدْ جَانِ وَخَرَدْ  
كَرْزَنْ بَرْ رَانْدَسْهَ بَرْ كَنْدَرَدْ

## درسنامه

تَاكِيَّهَا وَ تَرْكِيبَهَاي شَطْرَنْج

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

سرگئی ایواشچنکو

WWW.ACHMAZSTORE.IR

به کوشش ابوالقاسم فجیب

انتشارات فرزین

سوانح: ایواشچنکو  
عنوان و نام پدیدآور: درسنامه تاکتیک‌ها و ترکیب‌های شطرنج برای نونهالان و نوجوانان/ سرگشی ایواشچنکو  
به کوشش ابوالقاسم نجیب  
مشخصات نشر: تهران، فرجی، ۱۳۸۵  
مشخصات ظاهری: ۲۵۲ ص: مصور  
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۲۵۶-۸۸-۰  
یادداشت: چاپ دوم: ۱۳۸۶ فیبا / چاپ سوم: ۱۳۸۸ فیبا  
یادداشت: چاپ چهارم: ۱۳۸۹ فیبا / چاپ پنجم: ۱۳۹۰ فیبا  
یادداشت: چاپ ششم: ۱۳۹۱ فیبا / چاپ هفتم: ۱۳۹۲ فیبا  
موضوع: شطرنج - ادبیات نوجوانان  
شناسه افزوده: نجیب، ابوالقاسم، ۱۲۲۷، مترجم  
ردیه بندی گنگره: ۱۳۸۵ ۱۹۵۴ الف/GV1۴۴۶  
ردیه بندی دیوبی: ۱۲/۷۹۴ [ج]  
شماره کتابشناسی ملی: ۸۵-۵۳۱



## فرزین

انتشارات فرزین

### درسname تاکتیک‌ها و ترکیب‌های شطرنج

نویسنده: سرگشی ایواشچنکو

به کوشش: ابوالقاسم نجیب

حروف نگاری و صفحه آرایی: سپیده غیاثی

چاپ و صحافی: طیف نگار

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ نهم: ۱۳۹۵

بها: ۹۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۲۵۶-۸۸-۰

ISBN: 978-964-6256-88-0

انتشارات فرزین: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴

تلفن فروشگاه: ۰۶۴۶۲۴۰۶

## فهرست

۴	مقدمه
۴	مقدمه ناشر
۵	مقدمه مؤلف
۶	راهنمای علامت ها
۷	پایه اول
۲۸	پایه دوم
۷۹	پایه سوم
۱۳۰	پایه چهارم
۱۸۱	پایه پنجم
۲۳۲	راه حل

کتابی را که در پیش رو دارید، تمریناتی است که در سطوح مختلف برای آموزش مات، تاکتیک و ترکیب‌ها، از ساده به نسبتاً دشوار، برای نوآموزان و شطرنج بازان متوجه (کودکان و نوجوانان) در نظر گرفته شده است. این تمرینات به صورت جزوه توسط مربیان و مدرسان فدراسیون شطرنج جمهوری اسلامی و مدارس خصوصی شطرنج که خوشبختانه در سطح کشور در حال افزایش هستند، در کلاس‌های آموزش شطرنج در پایه‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آموزش شطرنج در پایه‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کتاب که حاصل تجربیات مربیان روس در سال‌های متمادی می‌باشد، برای اولین بار در سال ۱۹۹۷

به صورت کتابی مدون چاپ و بارها در روسیه تجدید چاپ شده است.

به دلیل رواج نرم افزارها و CD‌های شطرنج و توجه وسیع شطرنج بازان به آنها، در سالهای اخیر کمتر کتابی بمانند این کتاب مورد استقبال گسترده جامعه شطرنج قرار گرفته است و به همین خاطر طی این مدت چندین بار تجدید چاپ شده است.

امیدوارم که این کتاب به گسترش شطرنج در بین کودکان و نوجوانان کمک نموده، و در آینده شاهد

روشد و اعتدالی این ورزش فکری در کشور عزیزمان باشیم.

[جلد دوم این کتاب (درسنامه) بزودی منتشر می‌شود]

## مقدمه ناشر مشگاه تخصصی شطرنج

دوستان عزیز

این اولین کتاب از موسسه انتشاراتی جدید به نام «Kirsan - Chess» است که فعالیتش را بر اساس گسترش اعتبار و محبوبیت شطرنج در جهان، و افزایش هواداران جدید به این بازی شگفت انگیز و بی‌نظیر، بنا نهاده است.

این کتاب، از ابتدائی‌ترین مراحل، برای یک فاصله زمانی دراز مدت، جهت استفاده مربی در کلاس‌ها و همچنین والدین در خانه، به منظور آموزش کودکان طراحی شده است.

این چاپ که مبتنی بر کتاب درسی منتشر در دهه ۸۰ میلادی در شوروی (سابق) است، در میان نوجوانان مشتاق شطرنج و مربیان آن‌ها خواهان زیادی داشت. در این چاپ تمام مطالب، به نحو قابل ملاحظه‌ای تجدید نظر، تصحیح و تکمیل شد.

مطمئنم که فعالیت آموزنده موسسه انتشاراتی «Kirsan - Chess» برای آن‌هایی که هنر شطرنج را در سطح بالایی ارزیابی می‌کنند، موجب رضایت واقعی خواهد شد، و به رشد استادان، استادان بزرگ جوان و پرورش متناسب نوجوانان ما کمک خواهد کرد.

کیرسان ایلیومژینوف، رئیس فدراسیون جهانی شطرنج (فیده)

## مقدمه مؤلف

این کتاب برای بازیکنان جوانی که اولین گام‌های خود را برای یادگیری این بازی جذاب و خردمندانه برمی‌دارند، طراحی شده است. شطرنج پیکار اندیشه‌هاست و بازیکنی که از حریفانش آگاه تر، آماده‌تر و مستعد‌تر باشد بونده می‌شود.

البته شاید همه شما در شطرنج تبدیل به یک استاد کامل نشوید، اما بی‌تر دید یادگیری شطرنج برای همه مفید خواهد بود. این بازی به بازیکن کمک می‌کند تا تفکر منطقی، تمرکز و دانش تجزیه و تحلیل را هم در بازی شطرنج و هم در موقعیت‌های زندگی پرورش دهد. علاوه بر این، به تقویت شخصیت فرد نیز کمک می‌کند.

بازی شطرنج از آنجا که نیاز به تلاش بسیار زیاد ذهنی و روحی دارد، فعالیت دشواری تلقی می‌شود. برای موفق شدن در مسابقات، بازیکن باید به طور منظم به مطالعه پردازد. اما اول از همه، باید ترکیب‌های ساده را حل کند. این است هدف این کتاب.

چگونه باید این کتاب مورد استفاده قرار گیرد؟

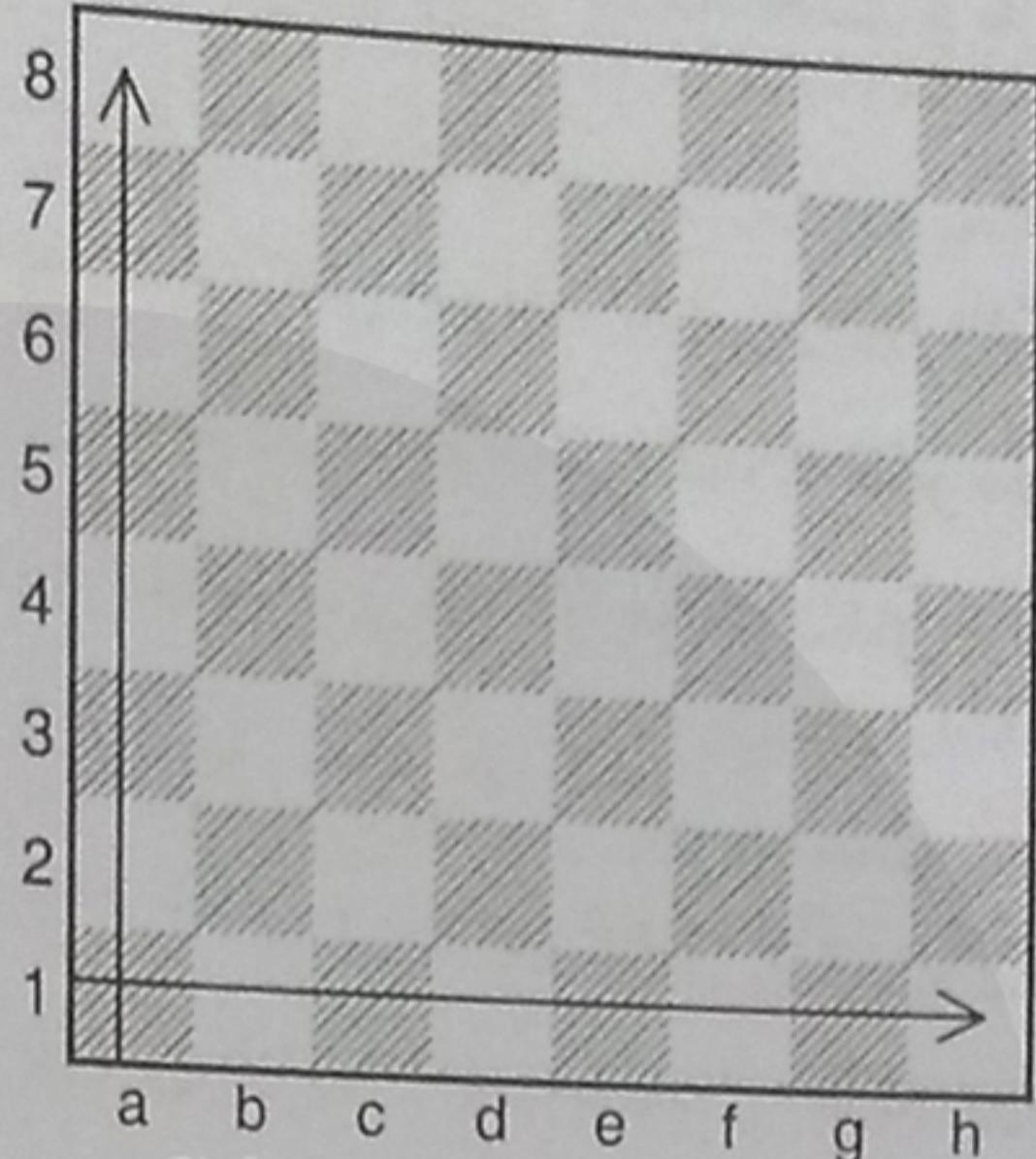
شما باید همه تمرینات را بدون استفاده از صفحه و مهره، حل کنید. در مدت یک درس، باید ۶ تا ۳۰ تمرین را حل کنید. تمرینات بر اساس سختی شان تنظیم و به ۵ پایه (سطح) تقسیم شده است. در مجموع ۱۳۲۰ نمودار در کتاب وجود دارد؛ مجموعه‌ای که در طول ۲۵ سال تجربه آموزشی من، بارها برای نوآموزان مورد آزمایش قرار گرفته است. معلم به شرطی می‌تواند درس هایش را (به نحو احسن) طرح‌ریزی کند که هر شاگرد یک نسخه از کتاب را داشته باشد.

آرزو می‌کنم همه افراد با موفقیت، اصول اساسی شطرنج را بیاموزند و به سمت جاده پر جذبه اما دشوار استادی شطرنج گام بردارند.

# راهنمای علامت‌ها



وضعیت مهره‌ها در آغاز بازی



حروف: ردیف عمودی خانه‌ها ↑

اعداد: ردیف افقی خانه‌ها → سطرنج

نوبت سفید	△	شاه	
نوبت سیاه	▲	وزیر	
حرکت خوب	!	رخ	
حرکت عالی	!!	فیل	
حرکت بد	?	اسپ	
حرکت بسیار بد	??	پیاده	
قلعه کوچک	0-0	مات	#
قلعه بزرگ	0-0-0	کیش	+
		کیش دوگانه	++
گرفتن یا زدن مهره حریف	×		
سیاه تسلیم شد	1:0		
سفید تسلیم شد	0:1		
مساوی	=		

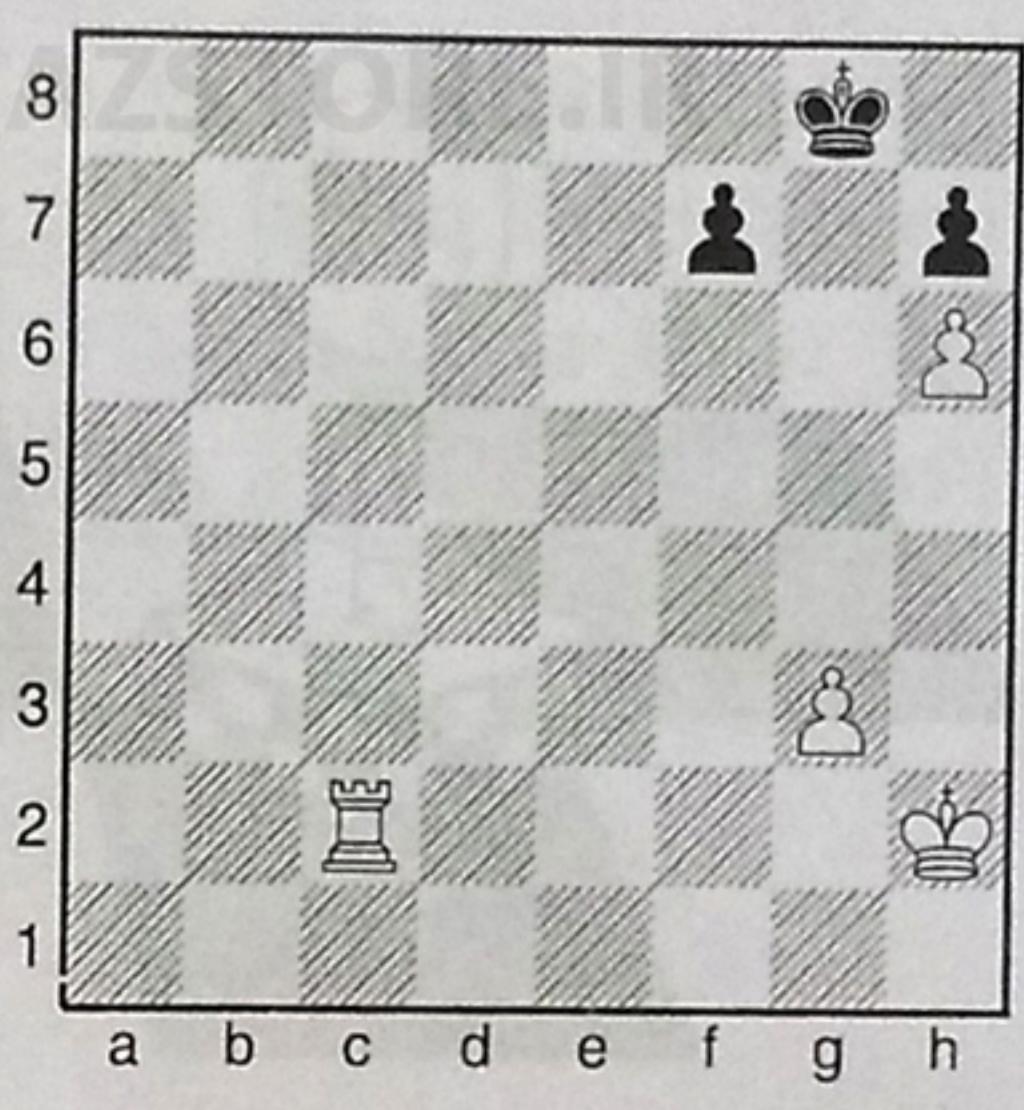
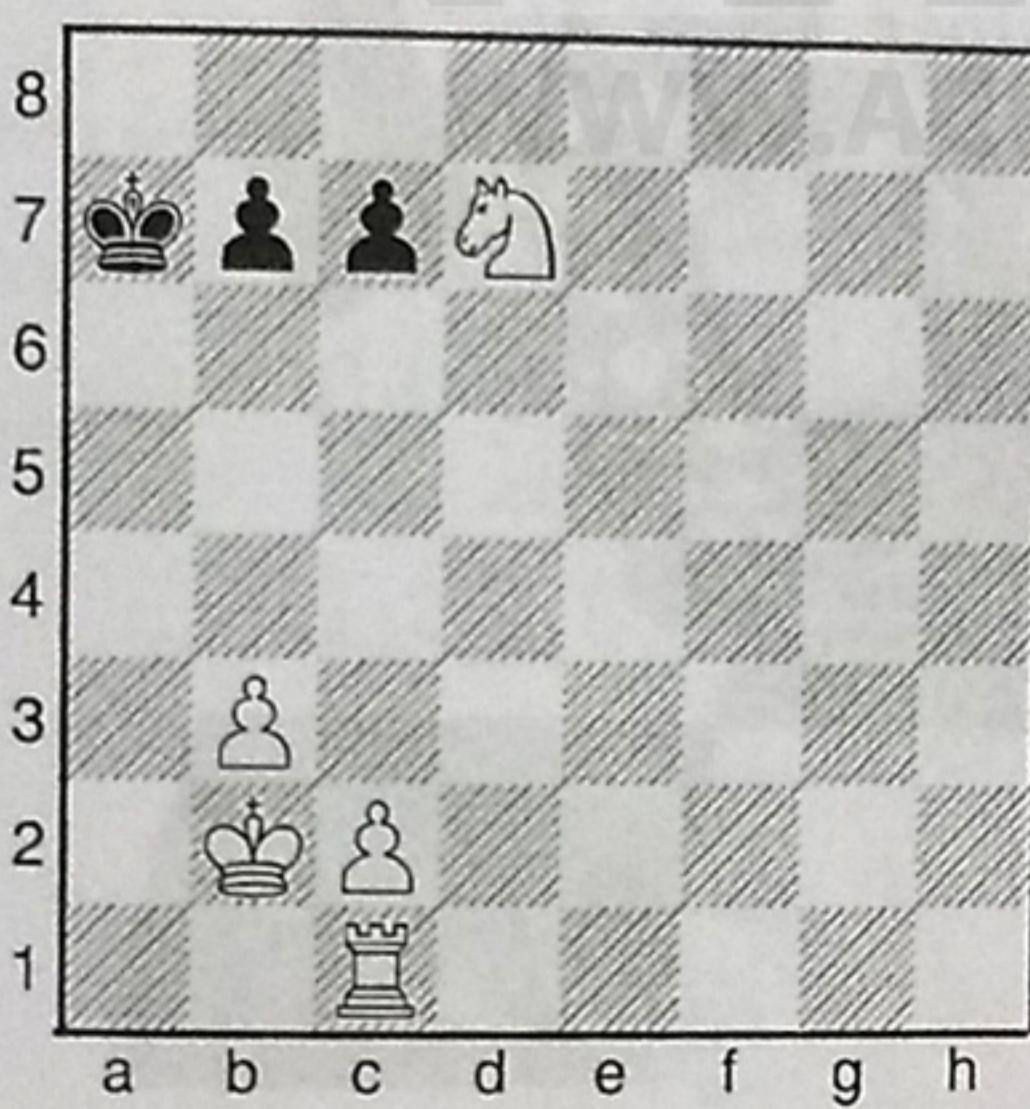
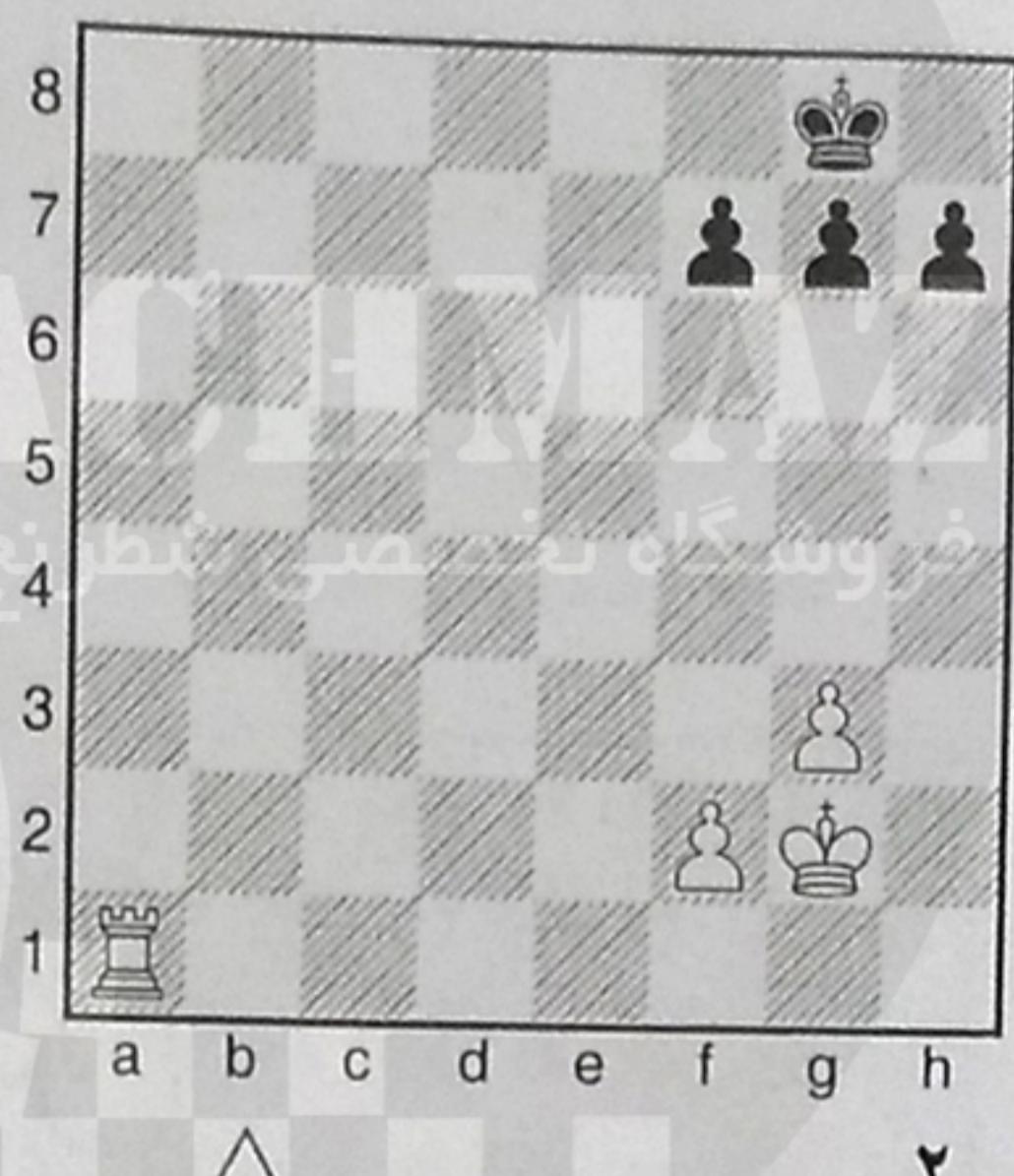
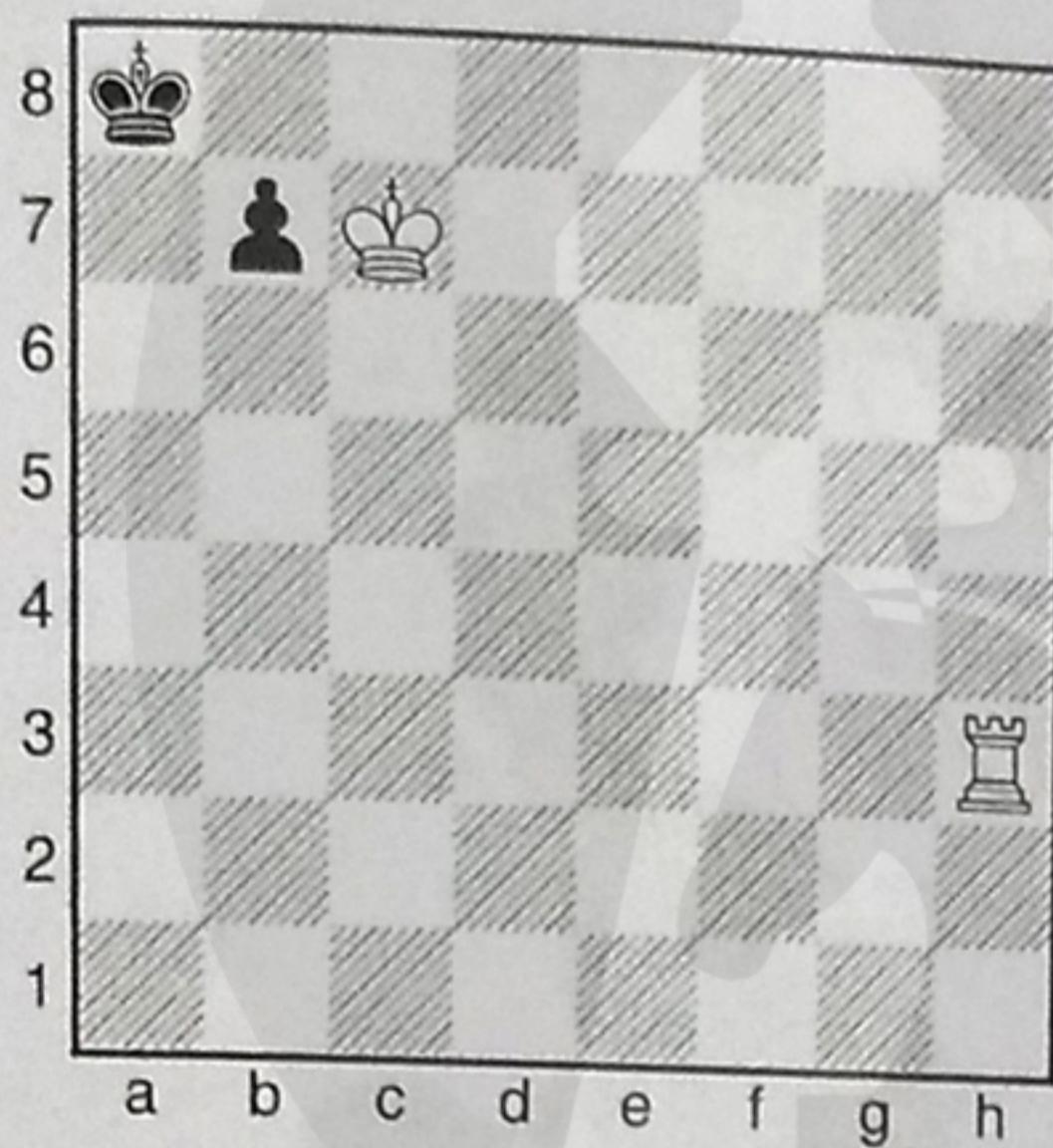
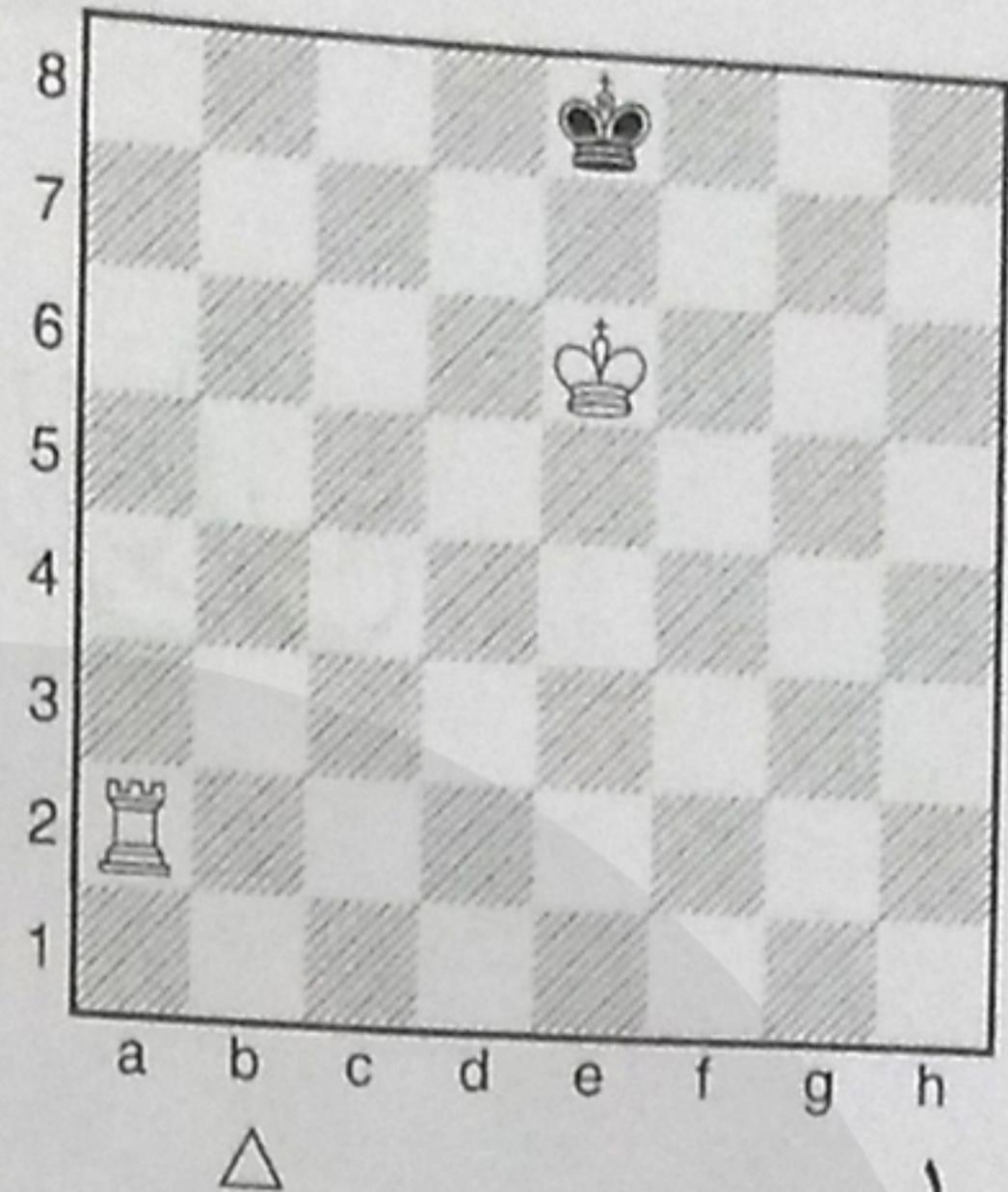
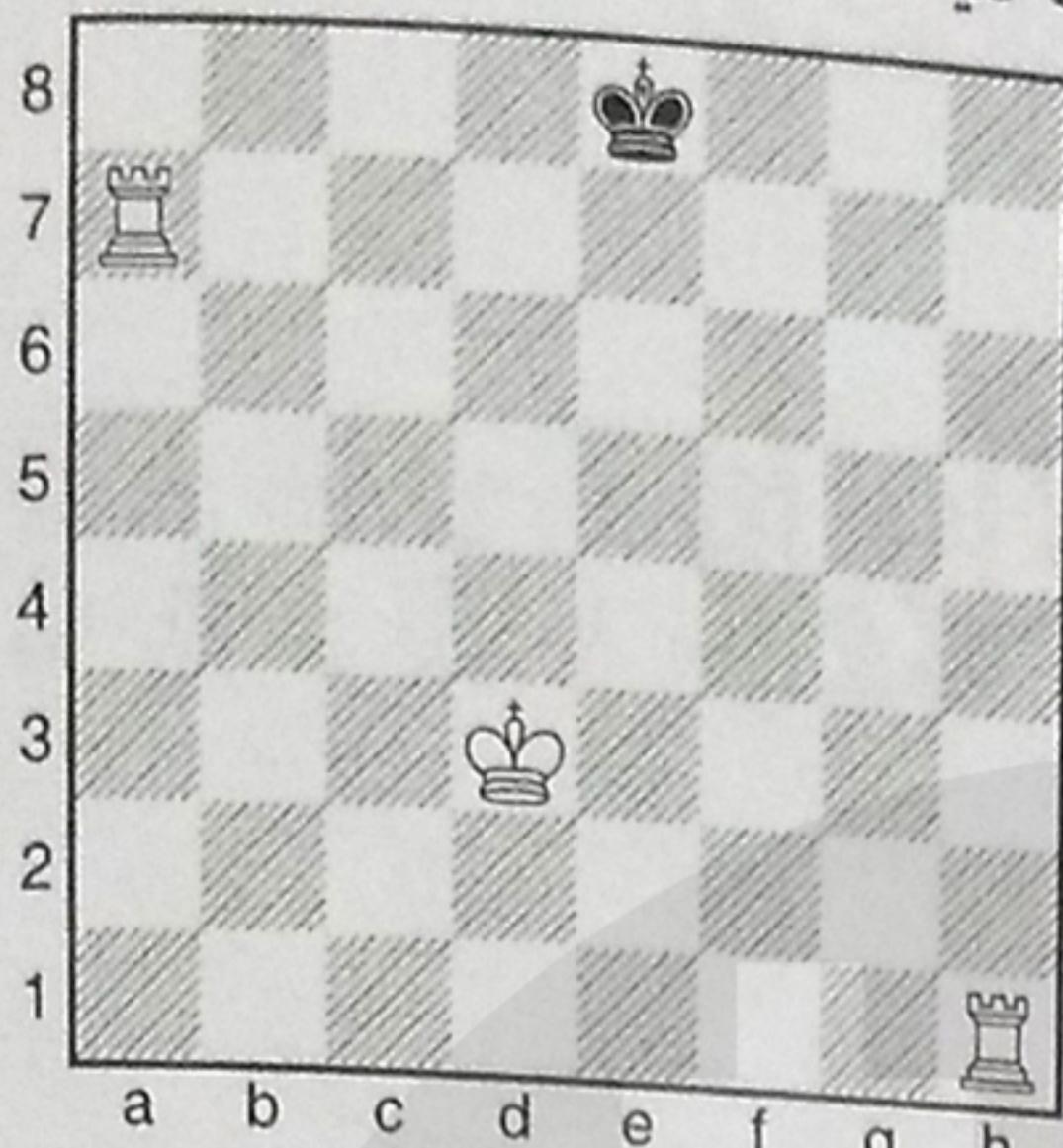
a8	b8	c8	d8	e8	f8	g8	h8
a7	b7	c7	d7	e7	f7	g7	h7
a6	b6	c6	d6	e6	f6	g6	h6
a5	b5	c5	d5	e5	f5	g5	h5
a4	b4	c4	d4	e4	f4	g4	h4
a3	b3	c3	d3	e3	f3	g3	h3
a2	b2	c2	d2	e2	f2	g2	h2
a1	b1	c1	d1	e1	f1	g1	h1

هر خانه به وسیله یک حرف و یک عدد نامگذاری می‌شود.

# پیش‌اول



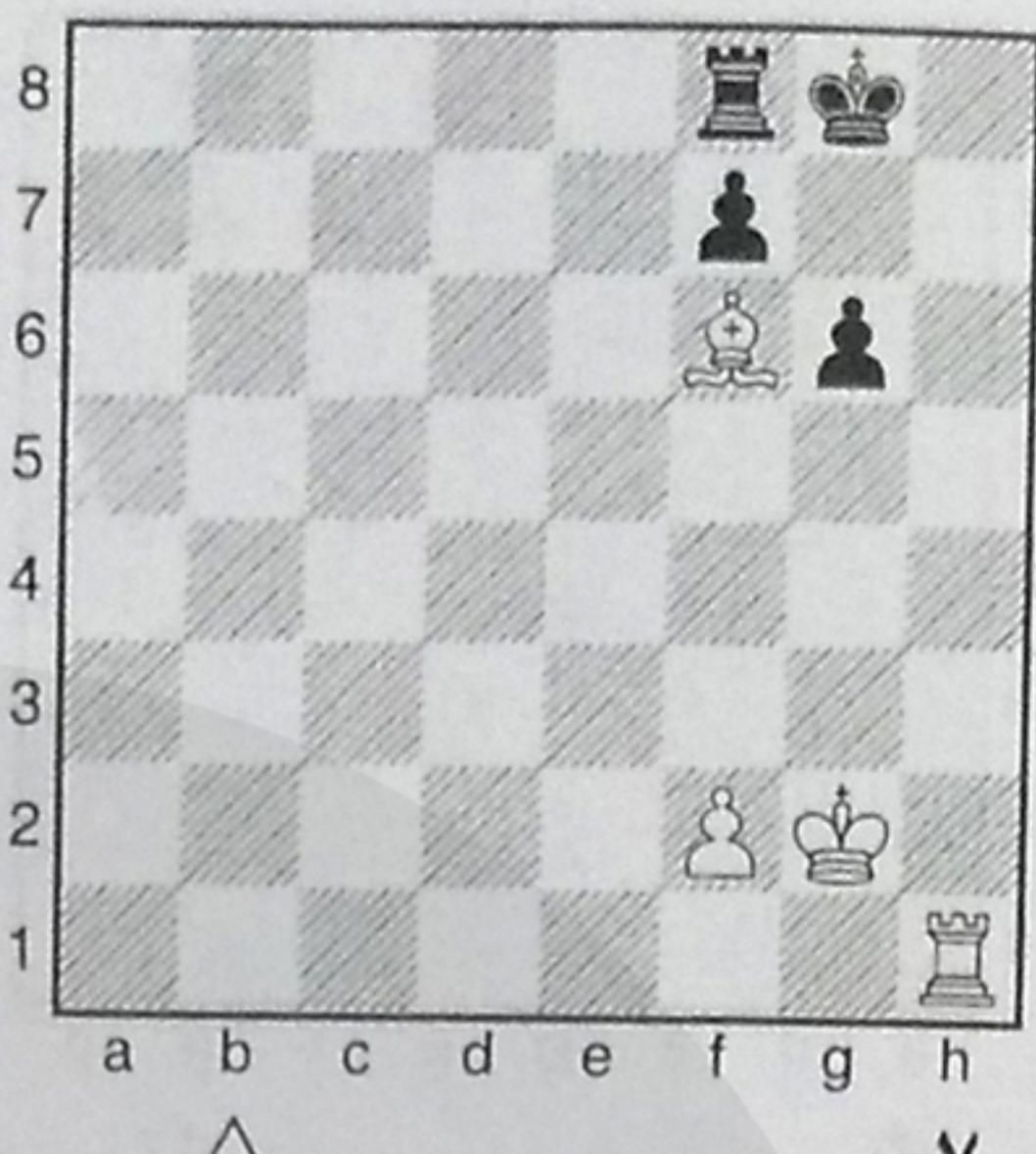
با یک حرکت مات گنید!



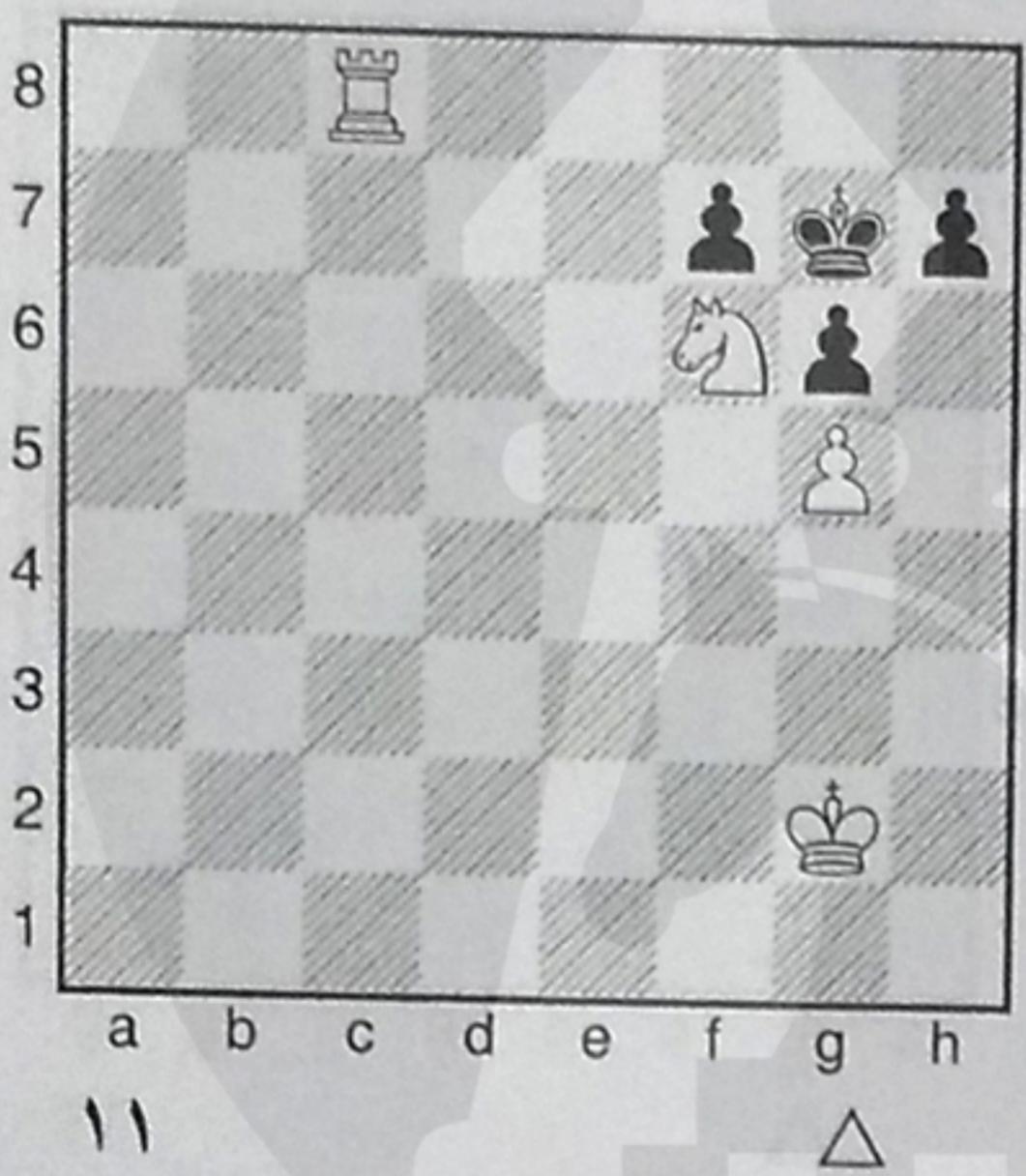
## با یک حرکت مات کنید!



۱۰



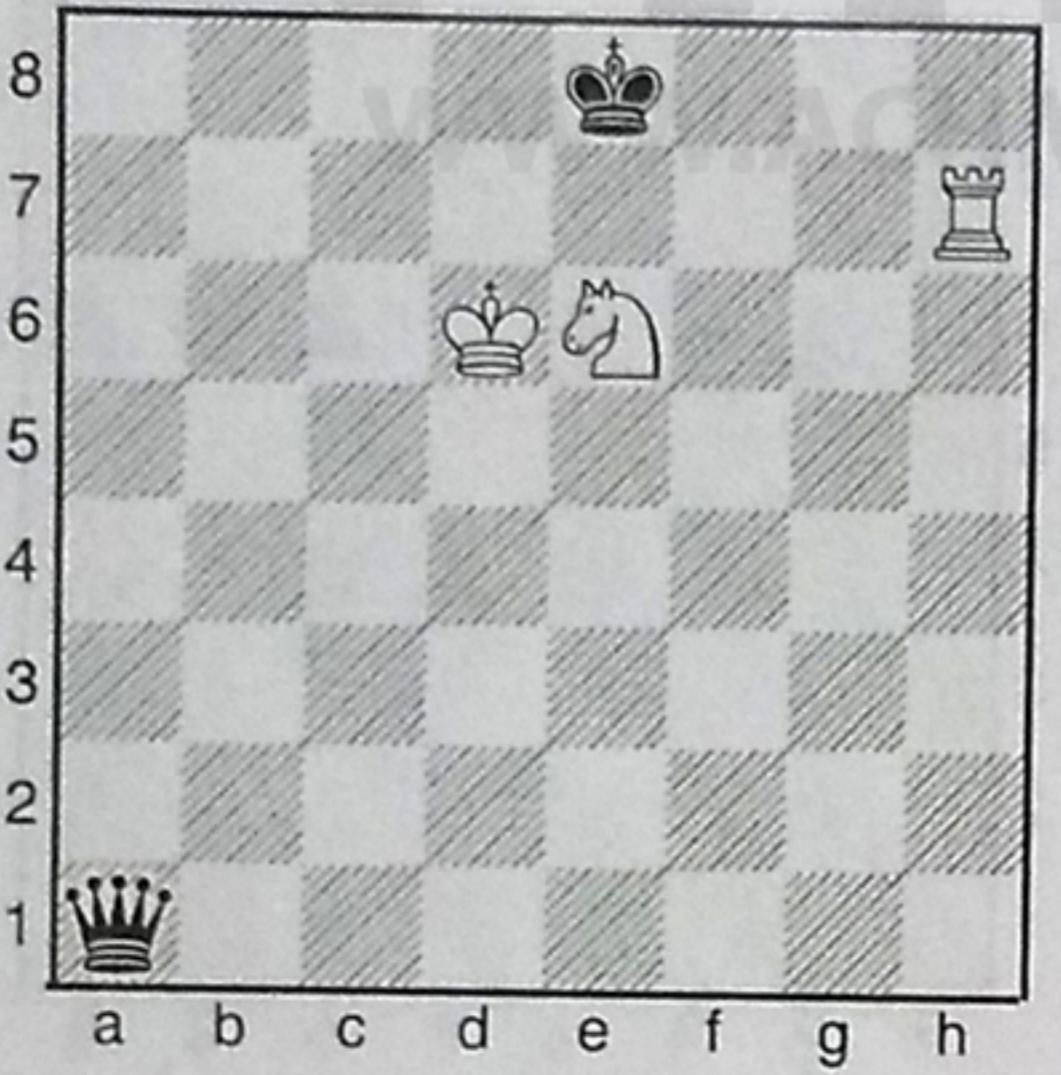
▼



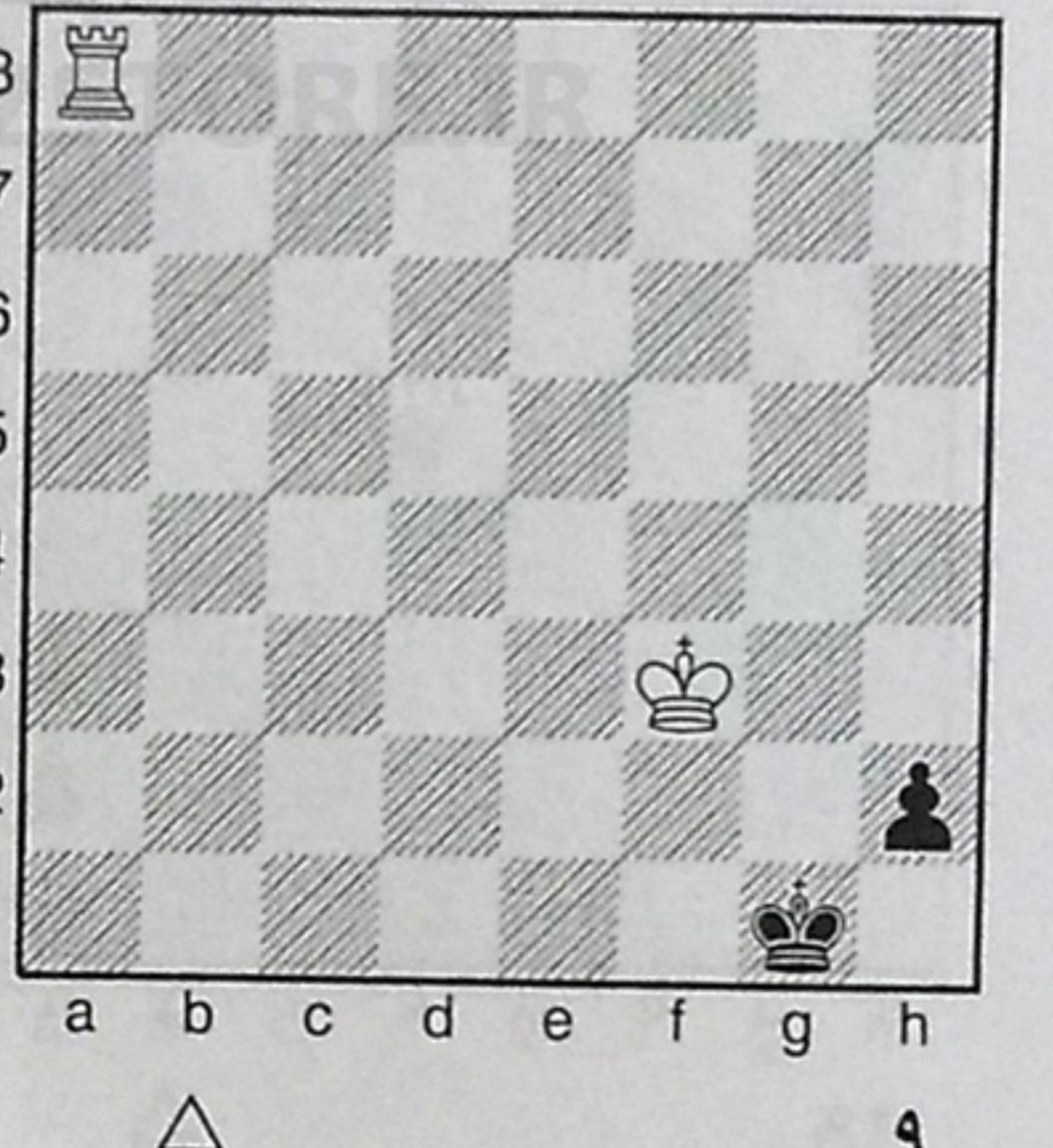
۱۱



▲

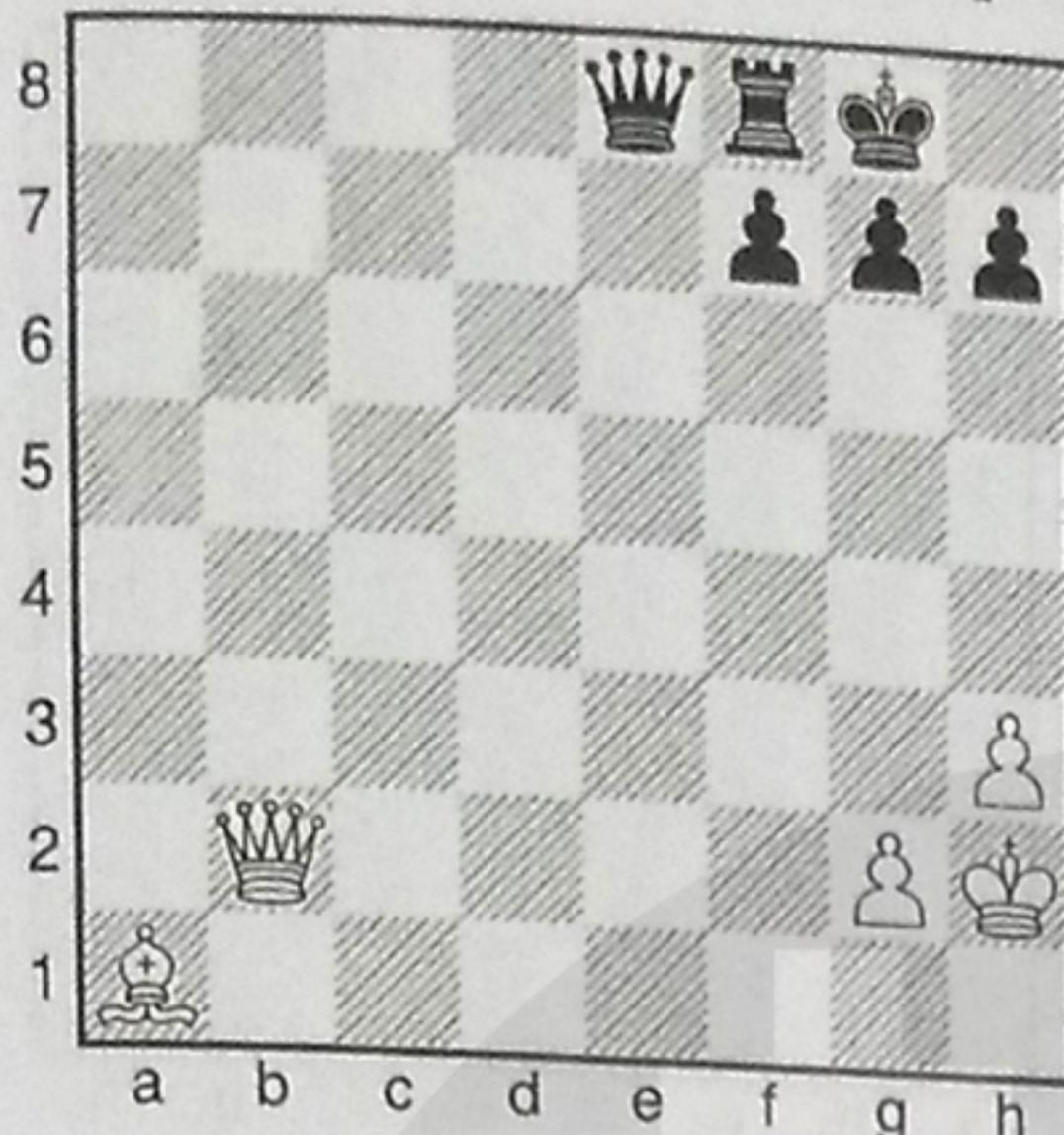


۱۲



▼

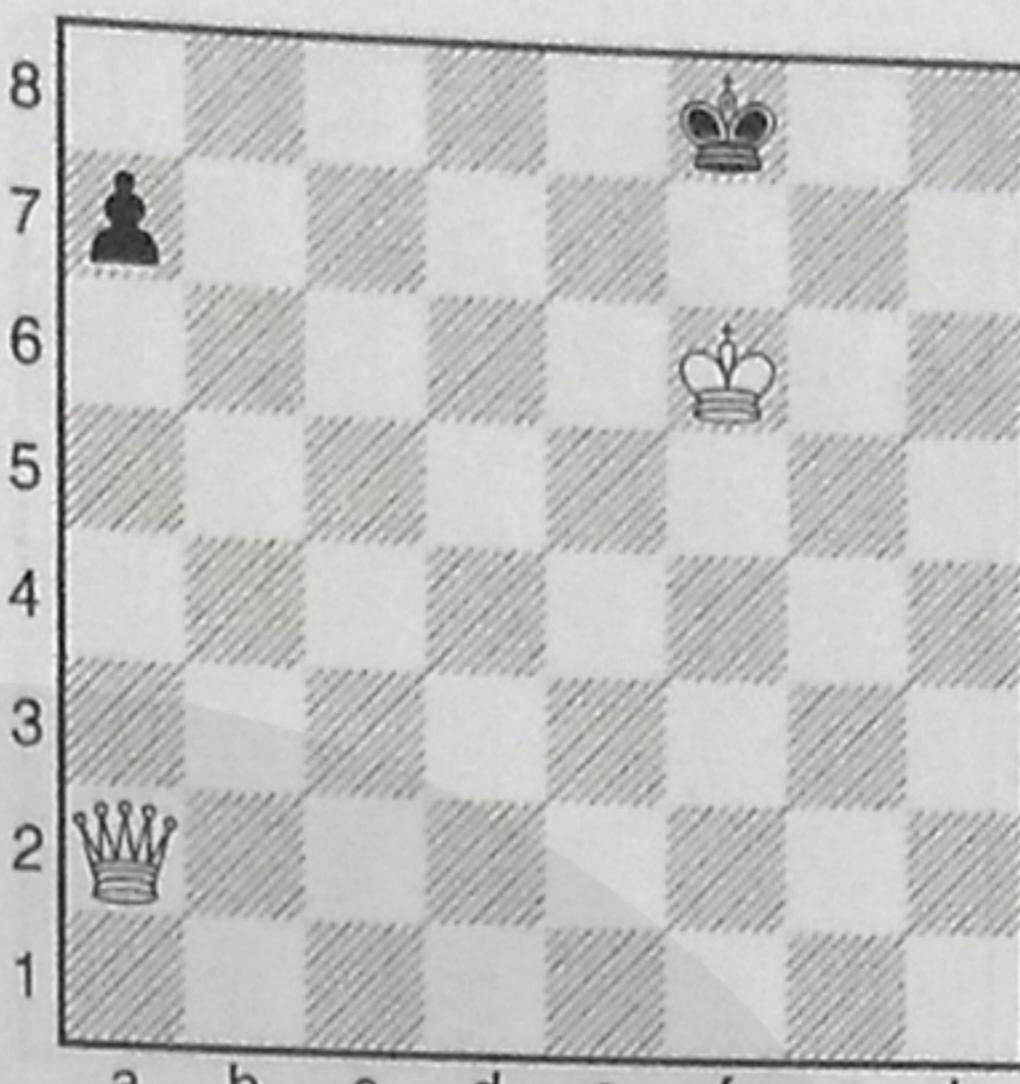
بایک حرکت مات کنید!



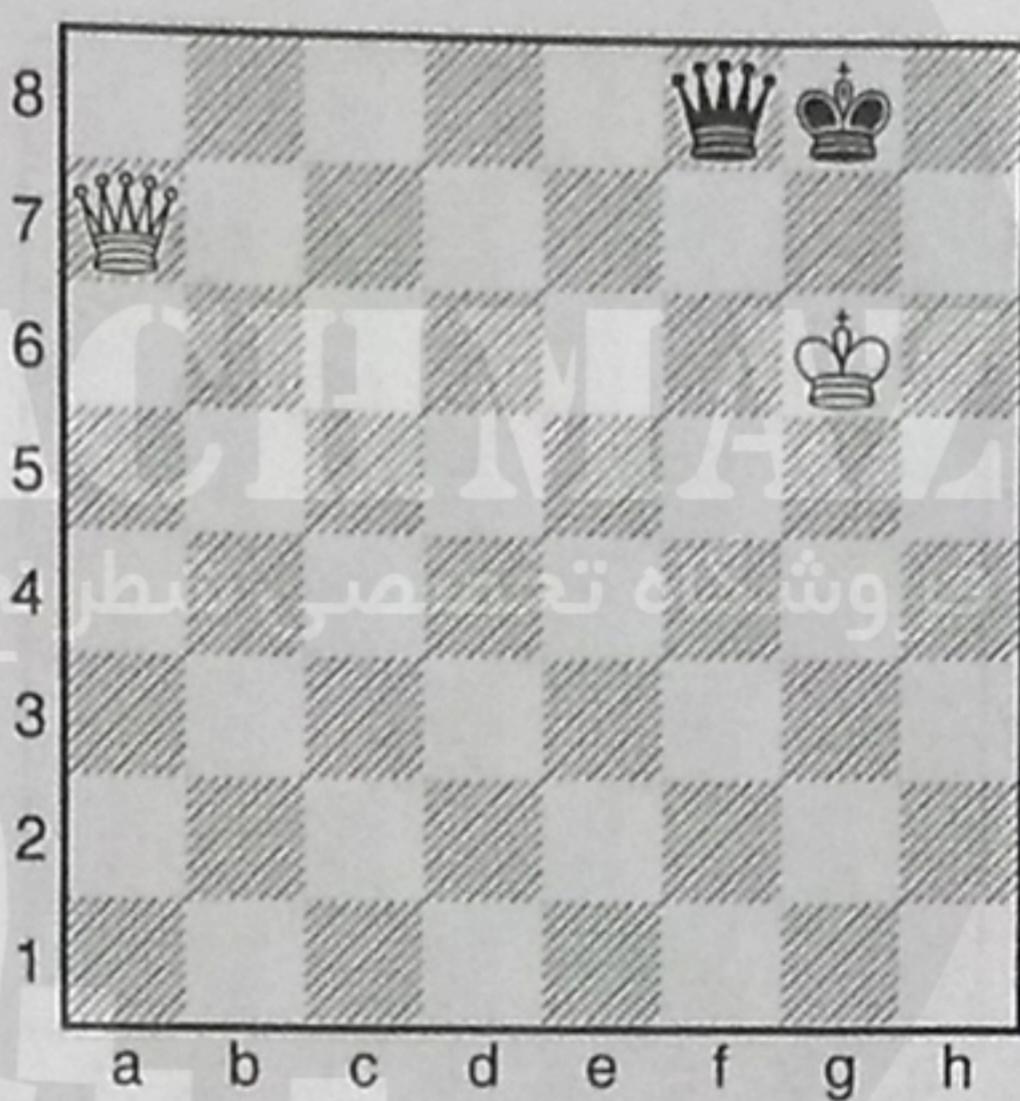
۱۶



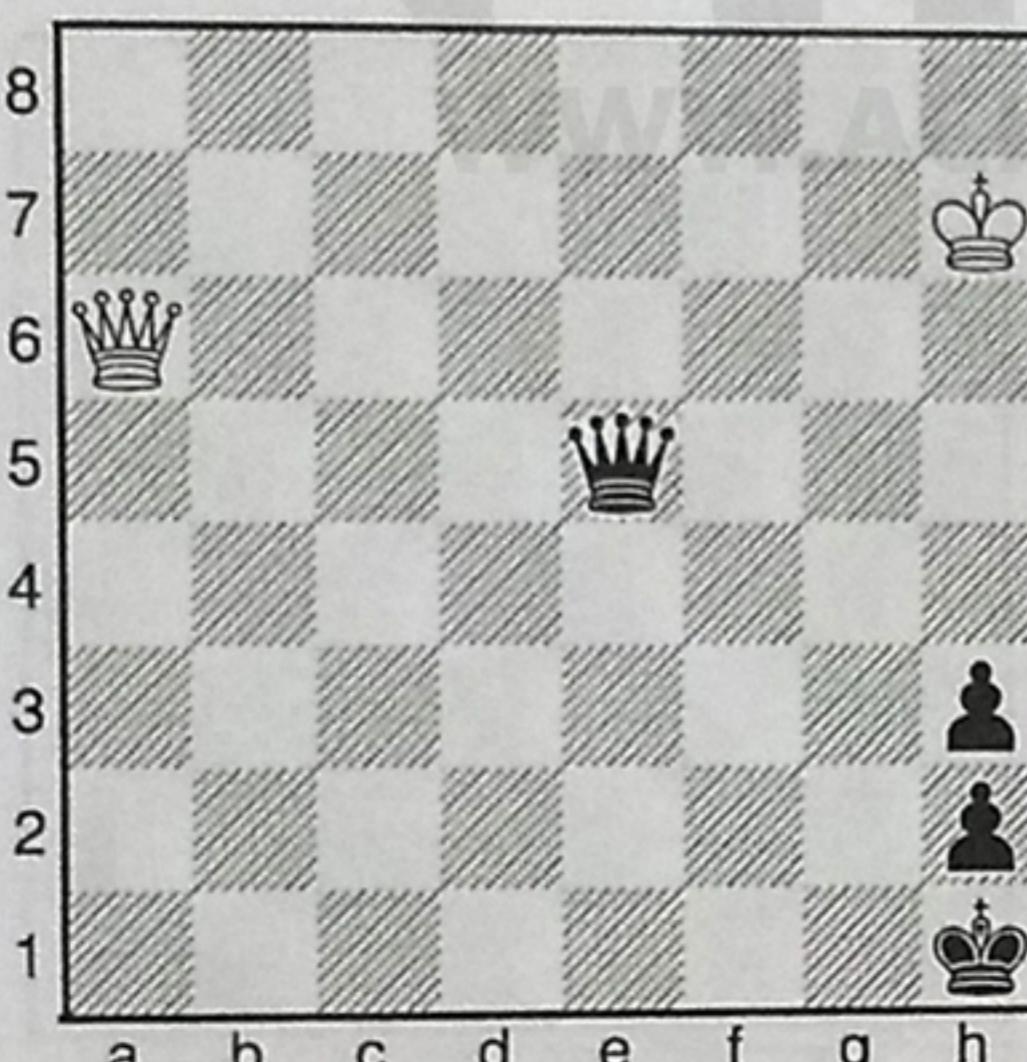
۱۷



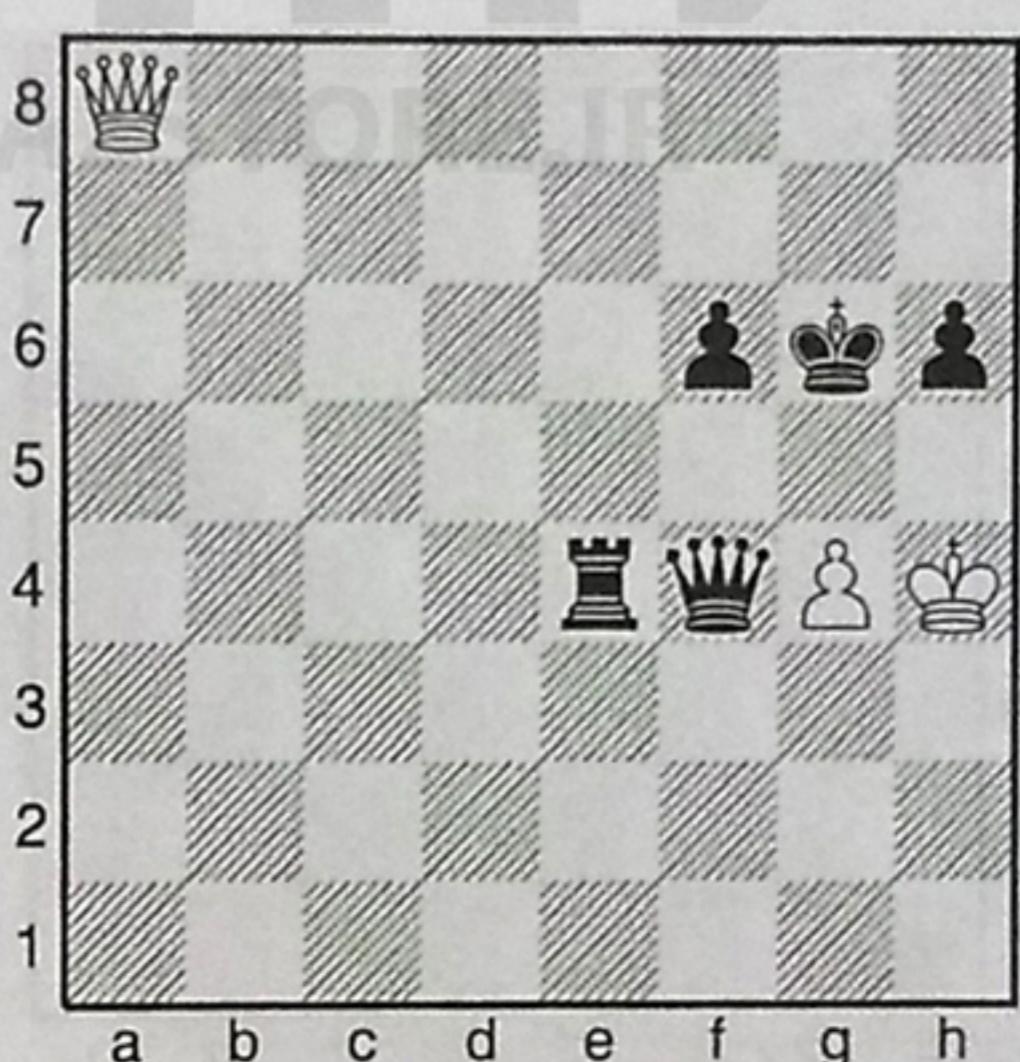
۱۸



۱۹



۲۰



۲۱



# انتشارات فرزین ناشر تخصصی کتاب‌های شطرنج

<p>دفتر نام حرکت‌های شطرنج</p>	<p>شطرنج باران</p>	<p>شطرنج کویر</p>	<p>تaktik بارزه شطرنج</p>	<p>میراث شطرنجی آذین</p>
<p>روان‌شناسی در شطرنج</p>	<p>majlis</p>	<p>در سننمه</p>	<p>آخر هایی کوس</p>	<p>هم ترکیب</p>
<p>راه استادی در شطرنج</p>	<p>استراتژی آصر بازار</p>	<p>گل جمیع شطرنج</p>	<p>شطرنج شروع بازی</p>	<p>ترکیب‌های شطرنج</p>
<p>بازار کنید</p>	<p>شطرنج فهرمانی</p>	<p>دایره المعارف</p>	<p>حلق درس برای مریدان شطرنج</p>	
<p>تدریس شطرنج</p>	<p>آزمونهای استراتژی در شطرنج</p>	<p>مات‌های دو حرکتی</p>	<p>آزمون‌های مهارت در شطرنج</p>	<p>آچمزی</p>
<p>تخت کام</p>	<p>خلیل غیاضی</p>	<p>باطل دو حرکتی</p>	<p>بهخش رفت راستاب</p>	<p>بهخش رفت راستاب</p>

ISBN: 978-964-6256-88-0



9 789646 256880

فروشنده: خیان انتشارات، ایجادی خیان دانشگاه، شماره: ۱۷۳۶، تاریخ: ۱۴۰۰، تلفن: ۰۶۶۴۶۲۲۰۶، فکر مرکزی: ۰۶۶۴۸۲۱۹۰